



Χρήστος Μιχαηλίδης  
Πρόεδρος ΟΕΒ

## ΟΙ ΚΥΠΡΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΜΕΤΑΜΝΗΜΟΝΙΑΚΗ ΕΠΟΧΗ

**Ε**ναν χρόνο μετά την έξοδο της Κύπρου από το μνημόνιο ο επιχειρηματικός κόσμος, όπως και ολόκληρη η οικονομία του τόπου, παρουσιάζουν σημάδια ανάκαμψης. Αργά αλλά σταθερά βλέπουμε βελτίωση ή σταθεροποίηση σε πολλούς οικονομικούς δείκτες, με άμεσο αντίκτυπο και στην επιχειρηματική δραστηριότητα. Η βελτίωση αυτή φαίνεται και μέσα από τα αποτελέσματα ερευνών που πραγματοποιήθηκαν σε τακτά χρονικά διαστήματα κατά την τελευταία διετία.

Με βάση συγκριτικά στοιχεία που συλλέχθηκαν κατά το 2015 και το 2016 οι επιχειρηματίες που δηλώνουν «ικανοποιημένοι», λαμβανομένων υπ' όψιν των συνθηκών, για την πορεία της επιχείρησής τους το τελευταίο εξάμηνο σημείωσαν σταθερή αύξηση, ανεβαίνοντας κλιμακωτά από 40% σε 61%. Παρ' όλο που ο μειωμένος κύκλος εργασιών εξακολουθεί να αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα των επιχειρήσεων, η βελτίωση που παρουσιάζεται από το 2015 μέχρι σήμερα είναι αξιοσημείωτη. Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2015 ποσοστό 37% των επιχειρήσεων δήλωσαν ότι ο κύκλος εργασιών τους παρέμεινε ο ίδιος ή παρουσίασε αύξηση, ενώ τον Οκτώβριο του 2016 το ποσοστό αυτό σκαρφάλωσε στο 69%.

Παρά ταύτα, 3 στις 4 επιχειρήσεις παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα. Τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κυπριακές επιχειρήσεις εξακολουθούν να είναι η έλλειψη ρευστότητας, ο μειωμένος κύκλος εργασιών, η ανταγωνιστικότητα, η μειωμένη ζήτηση και η χρηματοδότηση από τις τράπεζες.

### ΟΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Ένα από τα προβλήματα που δεν σημείωσαν βελτίωση κατά τα δύο τελευταία χρόνια είναι οι μεταρρυθμίσεις του δημοσίου τομέα και ειδικά η γραφειοκρατία. Πιστεύουμε ότι το κλειδί στην επίλυση του προβλήματος αυτού βρίσκεται στον εκσυγχρονισμό της δημόσιας υπηρεσίας, στη δημιουργία ευέλικτων μηχανισμών διαχείρισης θεμάτων που αφορούν τις επιχειρήσεις (π.χ. μηχανογράφηση του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών & Επίσημου Παραλήπτη, One Stop Shop για επιχειρήσεις, κ.λπ.), αλλά και στην ευρύτερη υιοθέτηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Ένα μεγάλο κεφάλαιο της ηλεκτρονικής

διακυβέρνησης είναι και η υιοθέτηση των ηλεκτρονικών υπογραφών.

Οφείλουμε ως κράτος να διδαχθούμε από τα παραδείγματα άλλων χωρών, όπως η Εσθονία, η οποία μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα κατάφερε να δημιουργήσει και να εφαρμόσει ένα μοντέλο ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που επιτρέπει στους πολίτες και στις επιχειρήσεις να έχουν πρόσβαση σε όλες τις κρατικές υπηρεσίες και όλα τα προσωπικά τους δεδομένα με μία μόνο ηλεκτρονική ταυτότητα, μειώνοντας κατακόρυφα τη γραφειοκρατία. Αυτό που πραγματικά ζητούν οι επιχειρήσεις, για να ανταπεξέλθουν στα προβλήματα που τις ταλαιπωρούν είναι η ρευστότητα, η χρηματοδότηση και ο εύκολος δανεισμός. Οι ρυθμίσεις και οι περιορισμοί που επιβλήθηκαν στις τράπεζές μας λόγω της κρίσης εξακολουθούν να δυσκολεύουν την παραχώρηση δανείων προς τις επιχειρήσεις. Παρ' όλο που τα επιτόκια πλέον έχουν μειωθεί σημαντικά, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα δεν παραχωρούν εύκολα δάνεια σε αυτούς που τα χρειάζονται πραγματικά. Χρειάζεται, επομένως, μεγαλύτερη ευελιξία από μέρους των τραπεζών.

Ως αντιστάθμισμα στο εμπόδιο αυτό, θα μπορούσαν να παραχωρηθούν από το κράτος φορολογικές απαλλαγές, σχέδια χρηματοδότησης επιχειρήσεων, βελτίωση του χρόνου εξόφλησης οικονομικών οφειλών του δημοσίου προς ιδιώτες και παροχή κρατικών εγγυήσεων για χρηματοδότηση, κίνητρα για συγχωνεύσεις κ.ά. πρακτικά μέτρα.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να χαιρετίσω για ακόμα μια φορά τη νομοθετική ρύθμιση της εξόφλησης των ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών με δόσεις, για την οποία αναμένουμε να καθοριστεί σύντομα η ημερομηνία εφαρμογής της.

### ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Η ΟΕΒ τα τελευταία χρόνια έχει αναπτύξει εκστρατεία παρότρυνσης των κυπριακών επιχειρήσεων να στραφούν προς το εξωτερικό. Πιστεύουμε ότι η αναθέρμανση της κυπριακής οικονομίας περνά μέσα από την προσέλκυση επενδύσεων στα αναπτυξιακά έργα που εκτελούνται στην Κύπρο και στην εξωστρέφεια κυρίως προς χώρες της Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής. Ειδικά το κεφάλαιο εξωστρέφεια απαιτεί πλήρη ανασχεδιασμό και ουσιαστικά κίνητρα.